

**Tractatus De Magis, Veneficis Et Lamiis, Deque His Recte
Cognoscendis Et Pveniendis**

Propter Varias & controversas de hac quaestione hominum sententias,
vtilissimus & cunctis ad Rerumpublicarum gubernacula sedentibus
maxime necessarius ... in tres libros distributus

De Lamiis

Gödelmann, Johann Georg

Francofurti, 1591

VD16 G 2487

Capvt V. An Lamiæ cum Satana rem Vereream exercere possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61523](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61523)

quas alias voluptatū illecebras, quibus ipsius intererat coniunx, reliquarum delicias sectata, non obscure videbatur spectare. Mox domum reuersus, amicos vocatos eo quo reliquerat ordine, vnā cum sua vxore, lætos mensæ assidere comperit. Et cum studiose, num stationem deseruisset coniunx, percunctaretur: eam eidem affixam fuisse loco in eius absentia, vno ab omnibus affirmabatur ore: Itaq; rem omnem aperuit prætor, ob inflictam innocentibus pœnam serò pœnitentia ductus, Pythium accusatorem morte mulctabat. Hortor itaque iudices ne eiusmodi somnijs & illusionibus credant, fidemq; adhibeant, propterea quòd prorsus nulla earum mentio fiat in c. 44. *Von Anzeigung der Zauberey* constitut. Carolinæ, ne semetipsos, & illusas vetulas, in discrimen adducant. Quod si euidenter constet & probari possit eiusmodi Lamiarum baiulationes naturaliter fieri potuisse & factas esse hîc nihil impedit fidem adhibere.

CAPVT V.

AN LAMIAE CVM SATANA REM
VENEREAM EXERCERE
possint.

Summæ.

1. *Multi credunt Dæmonis congressum cum Lamijs verè fieri.*
2. *Verba Augustini.*
3. *Verba Lutheri.*
4. *Verba Danæi.*
5. *Verba Thomæ Erasti.*
6. *In eadem sententia fuerunt Sprengerus & Bodinus.*
7. *Theophrasti Paracelsi sententia de concubitu Dæmoniaci cum Lamijs.*

8. *Obie-*

- 8 Obiectio quorundam ex cap. 6. vers. 2. Gen.
 9 Lactantij, Tertulliani, & aliorum opinio.
 10 Confessiones Lamiarum de suis amasijs.
 11 Crebrior est opinio Dæmoniacos concubitus esse tantum illusiones.
 12 Verba D. Biermanni.
 13 Diabolus visum & tactum hominum decipit.
 14 Lamia vexatur morbo, quem incubum nominamus.
 15 Incubus qualis morbus.
 16 Verba Martini de Arles Theologi.
 17 Verba Nicolai Iaquerij.
 18 Verba Cassani.
 19 Exemplum illusionis Dæmoniacæ ex Leone Africano.
 20 Verba Iosephi Scaligeri doctissimi Europæ philosophi.
 21 Verba Davidis Chytrai.
 22 Verba Petri Martyris,
 23 Verba Vdalrici Molitoris.
 24 Verba Ioannis Fichardi.
 25 Nulla fit mentio in c. 44. Constit. Carolina concubitus Diabolici.
 26 Augustini supra allata sententia à Cardano refutatur.
 27 Filij Dei qui dicantur Gen. 6. vers. 3.
 28 Ficta fuerunt omnia quæ Poëtæ de Deorum libidinibus tradiderunt, & quod ex illis, vel ex imaginibus homines nati fuerint.
 29 Historia de Paulina Romana.
 30 Decij Mundi amoris impotentia.
 31 Amoris vis & pretium.
 32 Sacerdotes Isidis lenones.
 33 Iuuenis pro Deo coit.
 34 Lenocinij pœna.
 35 Historia de Sacerdote quodam ex Eusebio.
 36 Fucus sacerdotum in adulterijs.
 37 Sacerdotes semper pro Deo suo comedunt & coeunt.

38. *Lamiarum confessiones de Dæmoniaco concubitu sunt phantasia
& mera imaginationes.*

Sententia affirmatiua

1 **V**terius controuertitur ac disputatur. V-
trùm Lamia cum Diabolo concumbant & rem
habeant. Et sanè viri maximæ autoritatis, tam in
Ecclesia, quàm in foro, firmiter credunt, hunc
Dæmonis congressum cum Lamia verè fieri, nec
2 illusiones esse. Et primò omnium magnus ille Augustinus lib.
15. De Ciuitate Dei istam Diabolorum cum mulieribus copu-
lationem scribit ad eò certam esse, vt contradicere magnæ sit
3 impudentiæ. Lutherus quoque alibi huic sententiæ ad stipula-
tur, & scribit: Potest esse, vt Diabolus rem habeat cum Lamia
& Sagis, sed quòd ex illo congressu liberi procreentur, hoc ni-
hil est. Quia Deus est creator & gignit homines per constituta
4 media. In eadem quoque sententia est Lambertus Danaus
in Ethica sua Christiana. lib. 2. cap. 14. vbi scribit. Septimo deniq;
loco quaesitum est de Dæmonibus, vtrùm cum ijs coniungi copu-
lariq; prohibeantur homines & foeminae, & dubitant quidã,
vtrùm id fieri & accidere possit, qui si legerint quæ scribit Au-
gust. in lib. De Ciuitate Dei, de Dæmonibus, & eorum natura,
& vt pati queant, item que, quod omnes admittunt, Dæmonũ
alios esse incubos, alios succubos: certè fatebuntur id esse ve-
rum, & sæpè mulieres maleficas cum dæmonibus coisse, & ex
eo coitu voluptatem sensisse, ex earum confessione scimus. Il-
li enim ad tempus induunt corpora, & aëris impulsu potest
excitari titillatio iucundusque aliquis in coitione sensus, qui
re ipsa concumbentes cum illis delectet. Olympias etiam il-
5 lius coitus cum dæmone signa in vtero gestasse dicitur. Item
Thomas Erastus de Lamia: Pro septima ratione hoc esto, quod
foedam & execrabilem exercent cum cacodæmone libidinem.
Certè

Certè singulos suos habent amafios, ornatu, aspectu, nomine distinctos. Et statim à contracta societate aut pactione congregari solent, sicut vniuersæ, vbicunque captæ fuerint, magno semper consensu asseuerârunt. Iacobus Sprengerus & collegæ 6 quatuor scribunt se plurimas Sagas supplicio vltimo addixisse, in Constantiensi & Ratisbonensi territorio, quæ omnes fatebantur Diabolos concubuisse secum. Iidem scribunt quoque semen viro antea ademptum, mulieris inde sinui in ipso actu instillari, atque hinc foetum concipi, progignique: quem tamen Grillandus ait non dicendum filium dæmonis, sed eius cuius erat sperma. Item Satanam dum ad choreas vxores translata sunt, dæmonem alium in forma succubi marito substernere, qui ad eò benè se accommodet coire volenti, vt etiam callidissimum quemq; falleret. Hanc opinionem multis confirmat exemplis Ioannes Bodinus de Dæmon. lib. 7. cap. 2. An Magi rem habeant cum Dæmonibus. Theophrastus Paracel- 7 sus de Maleficis cap. decimo quarto scribit: Non esse Diabolum qui rem habeat cum Lamijs, sed ascendentem, verba eius sunt: Diabolus non est, sed Ascendens, qui eas ad malum incitat: Nam quemadmodum homines inter se boni & mali sunt, ita etiam Ascendentes, & ideò amat eas Ascendens, vt naturale semen corrumpat, easq; à maritorum congressu & amore abstrahat, & discordes reddat. Et illud corpus non Physicum est, sed contra naturam, nihil procreat. Qui- 8 dam ad stabiliendam hanc opinionem, quòd nimirum Dæmones possint mulierum concubitu frui atque generare, adducunt textum Genesis. 6. vers. 2. Quod filij Dei ad filios hominum ingressi sint, atque genuerint potentes & celebres viros. In hac opinione fuerunt Lactantius, Ter- 9 tullianus, alijque qui omnes ambiguitate vocabuli ducti arbitratiq; filios Dei, angelos, puròsque deos genitos

10 ex eis, quos partim Heroas partim Dæmones nominârunt. Et denique supradicti omnes Dd. ad confessionem harum mulierum prouocant: confitentur enim omnes se cum amasijs suis, quos nominant *Sûsholz / Eschhorn / Flederwisch / Schnurbusch* coijisse, & ex eo coitu voluptatem sensisse, seménque frigidum fuisse. Caterum sanior & magis receptior est sententia eorum, qui statuunt Dæmoniacos hos concubitus saltem illusiones esse, quæ etiam honestis & probis sæpè mulieribus accidunt. Quid enim commiscerentur spiritus, vt D. Biermannus in disputat. sua de Magic. Actio. Thef. XXXII. scribit, siue inter se, siue cum hominibus, qui nec moueri nec alterari possunt? Quæ autem esset libido generandi in illis, quorum genus nec numero singularium diminui, nec multiplicari potest? Quod si τὸ ἐπιθυμητικὸν istud cadit in spiritus, quomodo aberit τὸ ὁρεκτικὸν? quomodo autem vtrumque erit sine organis accommodatis? Corporei ergò spiritus fuerint. Veruntamen gaudent impurissimi genij impuritate hominum, ad eamque vi & fraudè adigunt. Animo enim iam dementato lasciuam suggerunt speciem, tum affrictu pruritus excitant, quibus agitati spiritus tanquam cæstro exæstuant. Cum ergò soli pruriant Magi, & sint animo malè sani, nihil eorum confessio aliud confirmat, quàm se aliquid passos esse: at quomodo passi sint, ratio & fides

13 nulla erit. Hactenus Biermannus. Diabolus enim non modò hominibus oculorum aciem præstringit, & auditum obtusorem reddit, quod indè perspicitur, quando noctu tumultus ac turbas in ædibus quorundam excitat, perindè ac si omnes ollæ, lebetes, patinæ & canthari, in vnum coniecti frangerentur, cum tamen mane omnia illæsa & salua suo ordine & loco disposita conspiciantur: Verum etiam tactum ac ipsos tangendi palpandiq; actus ad eò decipit, vt si homo manibus aliquid contrectet, id tamen haudquaquã inueniat. Eadem ratione Sagæ & Lamia, vt Augustinus Lerchemer ait, decipiuntur, quando sibi

Sententia negantibus.

sibi falsò imaginantur, eas cum Diabolo rem habuisse. Non est naturale opus nec voluptas naturalis, sicuti ipsemet confitentur. Nam quid potest spiritus & corpus vitum efficere, quorum naturæ & proprietates prorsus diuersæ sunt, nec ad hoc opus idoneæ. Deinde cum Lamia, (vtpotè ob sexum & ætatem vt 14 plurimum pituitosa & ob animi affectus melancholicæ iuuen-
culæ, item propter absentiam plerunq; maritorum & amico-
rum suorum tristiores, & varijs curis cogitationibusq; implici-
tæ) obnoxia sint morbo, quem Medici incubum nominant, contingit sæpè, accedente præsertim illo sensu communi ab immundi spiritus assidua suggestione vitiatò, vt existiment verè se passas esse, quòd solum per somnum vel imaginatione in-
tensa innotuit. Dicitur autem incubus ad incubando vt VVie 15
rus lib. 3. cap. 19. scribit, quòd pondus quoddam nobis dormien-
tibus incumbere, & super nos consistere putamus, respiratio-
nem opprimens, & ob id vocem impediens: ita vt si velimus
clamare, non possimus, cum somnijs horrendis & imaginatio-
nibus plurimis nos ab alijs inuadi existimantes. Fit ferè noctu,
& à somni initio: & quæcunq; epileptici interdum vigilesq; pa-
tiuntur, hæc noctu & in somno ephialtici. Plinius modò sup-
pressiones, modò noctis ludibria, modò Faunorum in quiete
ludibria nominauit. Huc facit quod doctissimus Theologus 16
Martinus de Arles in tractatu de superstitionibus c. 7. scribit: Et
non solum apud maleficas, sed & circa alias probas mulieres ac-
cidit hæc illusio: nam relatu cuiusdam sacerdotis habui his
temporibus, sibi in confessione reuelatum à quadam proba
muliere coniugata, cui sæpè in somnis videbatur realiter super
iumenta equitare per campos cum alijs, & sic incedendo super
aquam coire hominem cum ea, & sentire intensam concupi-
scentiam in actu, & hoc sæpè ei accidisse, quòd eum eius con-
fessor à me quæreret, quid aliud ad illam equitationem respon-
deri potuit, quàm quòd de prædictis maleficijs non realiter, sed
phanta-

phantasticè acciderit sibi, & hoc illusionè dæmonis secundum
 17 prædicta. Et Nicolaus Iaquerius in Flagello Hæretic. ca. 2. scri-
 bit: Frequenter contigit hominibus dormientibus interiùs fi-
 eri repræsentationes quarundam rerum, quas tunc ita existi-
 mant se facere, quas tamen realiter non faciunt, vel habere
 quas non habent, sed hoc duntaxat somniant. Et paulò post:
 Vndè contingit per hanc operationem viris dormientibus ali-
 quando fieri quasdam mulierum repræsentationes, & similiter
 fœminis, accedit fieri in somno repræsentationes virorum, &
 deindè sequi nonnunquam illusionibus mediantibus carnales
 18 immunditias. Et Cassanus inquit: Nullo modo credendum
 19 est, spirituales figuras naturaliter coire posse. Sed ad probãdam
 vanitatem falsitatèmq; Dæmoniaci concubitus, nullum illu-
 strius est exemplum quàm quod Ioannes Leo Africanus lib. 3.
 descript. Afric. adfert. In Africæ Fessæ, ait, esse maleficas, quæ
 videri volunt habere summam cum dæmonibus familiaritatè:
 dæmones autem vel rubros vel albos vel nigros appellant: atq;
 vbi alicuius fatum eloqui volunt, certis odoribus semetipsas
 fuffiunt, & affirmant eum tum se recipere dæmonem quem
 accerferunt, inde mutata voce dæmonem in se loqui fingunt.
 Tum qui rei alicuius explorandæ gratia venerunt, iam magna
 cum reuerentia sciscitantur ex illis, & tandem numerato dæ-
 moni pretiò discedunt. Sahacat has mulieres nominant. Si
 quando formosæ mulieres eas adeant, maleficæ earum amo-
 re non secus atque adolescentes puellarum accenduntur, &
 in Dæmonis specie rogant, vt concubitus pro merce-
 de patiantur. Ita fit, vt dum se Dæmoniorum dictis
 paruisse putant, rem cum maleficis habuerint. Neque
 desunt quæ eius rei voluptate allectæ, maleficarum con-
 sortium ambient, & morbum fingentes, vnam earum
 ad se vocent, vel miserum eò mittant maritum: quæ re intel-
 lecta, mulierem à Dæmone quodam vexatam affirmat, eamq;
 ob

ob causam nullo modo liberari posse, nisi se illarum adiunxerit numero. His verbis miser ille tandem victus non modò permit-
tit id, sed & maleficarum ordini sumptuosum parat conuiu-
um: quo absoluto, ad tympanorum strepitum mirum in mo-
dum saltare solent, deinde vxorem dijs ventisq; committere.
Reperiuntur tamen, qui vel minimo negotio fustibus hunc de-
monem eijciunt. Alij daemónio se obsessos fingentes, non a-
lio modo maleficas illas decipiunt, quàm quo illorum vxores
sunt deceptæ. Sic ars eluditur arte. In hac quoque sententia 20
fuit doctissimus Europæ Philosoph. Iulius Scaliger de subtilita-
te ad Cardanum Exer. 355. Vbi inter alia modò recitatum ex-
emplum allegat, verba eius sunt: Hunc pilæ ludum ridere li-
cet, stomachari verò quæ de eorum coitu Psellus effutit, gigni
aliq;. Et D. David Chytræus in præfatione Panurgix. Sagæ 21
verò illæ ac anus miseræ, somniant se cum Diabolis colludere,
choreas ducere, concumbere, scopis insidentes per caminos e-
uolare. Petrus Martyr in lib. 1. Samuelis cap. 28. Sagæ autem 22
mulieres & viri malefici, vt istos spiritus ad se inuitarent, sole-
bant se perungere vnguento aliquo soporifero, deinde conijce-
re se in lectum: vbi ita profundè dormiebant, vt nec aciculis,
nec ignibus possent expergefieri. Interim Diaboli illis ita dor-
mientibus multa proponebant ludicra conuiuia, choreas & o-
mne genus voluptatum. Vdalricus Molitor Iurisconsultus c. 23
10. De Lamijs. Quinta determinatio, quòd Diabolus, siue vt in-
cubus, siue vt succubus pueros generare nullo modo potest: sed
huiusmodi pueri si inuenti fuerint, vel suppositi pueri, vel phā-
tastici existunt. Et Ioannes Fichardus conf. III. Es ist vngläub- 24
lich/ lauter Gespenst vnd Träume von der Weiber laublichen ver-
mischungen mit den bösen Geistern/ vnangesehen/ das die Inqui-
sitores hæreticæ prauitatis (ihres eygen nutzens halben) vnd an-
dere/ solchen Vnglauben durch viel ertichter vnnnd Vnglaubwir-
diger Exempel/ wie dieselbigen in Malleo maleficarum, Formi-
cario,

cario, auch obgedachten D. Grillando, vñnd andern mehrn/ so an dem Bapsthumb hangen / gefunden werden / hefftig gesterckt / vñnd so viel als glaublich gemacht haben / auch wider alle Ver-
 25 nunfft vñd Naturlichen Verstandt. Nec vllus deniq; prudens aduocatus, inter Veneficij articulos talem concipere solet. *Itē wahr das N. mit dem Teuffel gebulet /* cūm prorsus nulla hac de re mentio fiat in cap. 44. constitut. Carolinae. *Von Anzeigung*
 26 *der Zauberey.* Non obstat autoritas Augustini: Nam vt Cardanus de Varieta. lib. 15. cap. 80. scribit : Melius fecisset Augustinus, si à tam absurdis narrationibus abstinuisset. Nec obstat
 27 quoque allegatum cap. 6. vers. 2. Genes. Nam filij Dei ibi non fuerunt angeli, sed filij sanctorum Patriarcharum, qui ad veram, & non ad Cainicam Ecclesiam pertinebant, & qui alijs honesto vitæ exemplo præluere debebant: hi videntes filias illas hominum, procreatas in Cainica Ecclesia, formosas quidē, sed impias, tunc libidinoso amore accensi, eò quòd essent admodum pulchræ, acceperunt sibi vxores, ex omnibus quas elegerant, id est, non habita ratione vel pietatis, vel honestatis, vel affinitatis ex contractis matrimonijs iam ortæ: quæcunque oculis ipsorum placuissent, eas rapiebant sub prætextu matrimonij, & quidem quot volebant, easque, furentes libidine (etiam reclamantibus sanctis Patriarchis) dicebant vxores: & easdem repleta libidine, vbi fastidium earum cepissent, iterum repudiabant, aliàsque in harum locum sibi iungebant, obiecto Dei timore. Et ita miscebant se impiorum familijs: qua occasione facilè in Cainicam impietatem, & omnis generis scelera
 28 sunt pertracti. Vt D. Oslander ibidem scribit. Conficta enim fuerunt omnia, quæ per artem Poëtæ antiquitus de deorum libidinibus tradiderunt, & quòd ex illis vel virginibus, homines nati fuerunt: scripserunt enim hoc vel per adulationem ad magnorum virorum familias illustrandas, vel per
 pudo.

pudorem, ad obscuritatem generis, aut natalium turpitudi-
 nem tegendam, vel per timorem, ad stupra mulierum, aut a-
 dulteria celanda, vel etiam conficta fuerunt hæc per artem ad
 libidinem quorundam expetendam, qui plerunque aut lasciu
 fuerunt iuuenes, aut ociosi sacerdotes & forma & venustate
 mulierum templa frequentantium capti, vt VVierus de præsti-
 gijs Dæmon. cap. 26. lib. 3. ait. Prout constat ex his duabus hi-
 storijis. Erat Romæ (vt Ioseph. antiq. Iud. lib. 18. cap. 4. inquit) 29
 Paulina, mulier non minus probitate mōrum quàm natalium
 claritate illustris, adhæc opulenta & formosa, vt quæ esset in
 ipso ætatis flore, sed inprimis ornata pudicitia. Nupta autem
 erat Saturnino, viro tali coniuge dignissimo. Huius amore 30
 captus est Decius Mundus, iuuenis non obscurus in equestri
 ordine: & quia maior erat foemina quàm quæ corrumpi pos-
 set muneribus, eò magis accendebatur amantis insania, ita 31
 vt offerret ei pro vnica nocte ducenta drachmarum millia.
 Ac ne sic quidem valens eam flectere, non ferens amoris im-
 potentiam, decreuit morbum simul & vitam finire inedia.
 Hoc eius propositum non sefellit. Idem, libertani Mundi pa-
 ternam, varijs instructam, sed non probatis artibus: quæ
 indignè ferens obstinationem Iuuenis, blanda oratione con-
 uentum animare conata est, spem ei faciens, effecturam
 se vt patiatur Paulinæ complexibus. Cùmque ille preces
 eius libenter acciperet, ait sibi opus quinquaginta tantum
 drachmarum millibus ad expugnandam mulieris pudicitiam.
 Ita refocillato Iuene, & accepta quantam petierat pecunia,
 nouam doli viam ingressa est, videns Paulinam non capi pe-
 cunijs. Sciens porrò, eam vehementer addictam Isidis cultui,
 tale quiddam comminiscitur. Conuentis aliquot ex eius 32
 Sacerdotibus, accepta fide silentij, & quod efficacissimum
 est, ostentato præmio, in præsens 25. millibus, & alteris totidem

post nauatam operam, indicat eis amorem iuuenis, rogans ut omnibus modis adniterentur eum reddere voti compotem. Illi auri cupidine tacti, benignè sunt polliciti : quorum natu maximus properè se ad Paulinam contulit : & admissus impetratoque absque arbitris colloquio, venire se ait missum ab Anubide, capto ipsius forma, & iubente ut ad se veniat. Illa libenti animo accepit nuncium : moxque iactabat se apud familiariter notas mulieres, quòd dignata sit amore Anubidis : marito quoque indicat, condictam sibi cœnam & cubile Anubidis. Id eò facilius concessum est, quòd cognita & probata esset

33 viro coniugis pudicitia. Itaque in templum proficiscitur, & post cœnam, instante somni tempore, inclusa per sacerdotem, tenebris conciliantibus in latentem ibi Mundum incidit, totamque eam noctem obsecuta est iuueni, Deo se gratificari existimans. Eo deinde abeunte, priusquam sacerdotes doli conscij surgerent, Paulina mane ad maritum reuersa, congressum cum Anubide prædicat, & idem apud amicas quoque magnificis verbis exaggerat. Illis nec credere libebat, rei naturam considerantibus : nec mirari tamen non poterant, ob insignem mulieris pudicitiam. Die deinde post rem patratam tertia, Mundus adamatae fortè fortuna obuius : O factum benè Paulina, inquit, quòd & ducenta illa millia mihi seruasti, quæ potuisti tuis facultatibus addere, & morem nihilominus meæ voluntati gessisti. Nihil enim mea refert, quòd Mundum contempnisti, quandoquidem prætexu Anubidis optata voluntate expletus sum : atque his dictis abiit. At mulier tùm primò deprehensa flagitio, vestem sibi lacerat : & re tota ad maritum delata, obsecrat ne tam insigne ludibrium impunitum sinat, maritus

34 porrò Imperatori totum significat. Tyberius, postquam accuratissima inquisitione didicit omnia, sacrificos illos impostores in crucem egit : vnàque Iden, inuentricem huius sceleris, cuius præcipua opera fuit in corrumpenda mulieris pudicitia :
diru-

dirutóque templo, statuatn Isidis iussit mergi in Tyberim. Mū-
 dum autem mitiore poena exilij castigasse contentus est, crimē
 eius in cupidinis impotentiam referens. Eusebius non minū 35
 notabile refert Saturni adulterium. Sacerdos Saturni, Tyran-
 nus nomine, quasi ex responso numinis, adorantibus in tem-
 plo nobilibus quibusque & primarijs viris, quorum sibi matro-
 næ ad libidinem placuissent, dicebat, Saturnum præcepisse, vt
 vxor sua pernoctaret in templo, Tūm is qui audierat, gaudens
 quòd vxor sua dignatione numinis vocaretur, exornatam com-
 tius, insuper & donarijs onustam, ne vacua scilicet repudiare-
 tur, coniugem mittebat ad templum. In conspectu omnium
 conclusa intrinsecus matrona. Tyrannus clausis ianuis, & tra-
 ditis clauibus, discedebat. Deinde factò silentio per occultos
 meatus & subterraneos aditus, intra ipsum Saturni Simula-
 chrum patulis irrepebat cauernis. Erat autem simulachrum il-
 lud à tergo exesum, & parieti diligenter annexum. Ardenti-
 busque intra ædem luminibus, intentæ supplicantiq̃ mulie-
 ri vocem subitò per simulachrum æris concaui proferebat, ita
 vt pauore & gaudio infelix mulier trepidaret, quòd dignam se
 tanti Numinis putaret alloquio. Posteaquàm verò quæ libi- 36
 tum fuerat, vel ad consternationem maiorem, vel ad libidinis
 incitamentum differuisset Numen impurum, arte quadam lin-
 teolis obductis, repentè lumina extinguebātur vniuersa. Tūm
 descendens, obstupefactæ & consternatæ mulierculæ, adulterij
 fucum prophanis commentationibus inferebat. Hæc cum
 per omnes miserorum matronas multò iam tempore gererentur,
 accidit quandam pudicæ mentis foeminam horruisse faci-
 nus, & attentius designantem cognouisse vocem Tyranni, ac
 domum regressam viro de fraude sceleris indicasse. Ille de in-
 iuria coniugis, imò potiùs sua, ardentius inflammatus, inscri-
 ptum Tyrannum ad tormenta deducit. Quo conuictò atque
 confesso, cæcisq; fraudibus reuelatis, pudor omnis & dedecus

paganorum peruaferat domos, adulteris matribus, incestis patribus, liberis spurijis deprehensis. Hinc existimare possumus, ac dignoscere, quomodo matrona Romana fuerit à Marte compressa: cuiusmodi multa Valerius Max. & alij historici referunt.

37 Fuit hæc fraus semper vsitata sacrificis, vt hac de causa simulachra deorum, ipsosque deos & comedere & bibere, & coire fingerent. Non obstant denique Lamiarum confessiones. Nam phantasias esse & peruersas imaginationes, quæ de Dæmoniaco concubitu narrant, verba earum ostendunt, dum fatentur, se à spectro quodam impregnatas esse in thoro legitimo & quidem maritis ignorantibus nec animaduertentibus. Item non opus esse naturale, nec ita se affici voluptate naturali, quam si cum maritis coirent. Quapropter cum Dæmoniaco concubitus sint tantum illusiones, sequitur quoque confessiones earum ea de re esse erroneas, & nullius momenti.

CAPVT VI.

VTRVM LAMIAE, TEMPESTATES,
PLVVIAS, TONITRVA, VENTOS IN
aëre producere possiat.

Summæ.

- 1 *Multi existimant Lamias posse excitare tempestates.*
- 2 *Ethnici quantum Lamiarum potentie tribuerint.*
- 3 *Ex sacris demonstratur Deum autorem esse tempestatum.*
- 4 *Venti sunt ministri Dei.*
- 5 *Procreatio grandinis iuxta doctrinam Physicorum quomodo fiat.*
- 6 *Theophrasti Paracelsi sententia.*
- 7 *Obiectiones,*

8 *Pauli*